

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

นับตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2540 เป็นต้นมา ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงเริ่มเป็นที่รู้จักและได้รับความสนใจ และนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาชุมชนต่าง ๆ และในช่วงเวลาดังกล่าว ประเทศไทยต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลง ที่สำคัญในบริบทของการพัฒนาในกระแสโลกาภิวัตน์ ประเทศไทยจึงได้เตรียมความพร้อมของคนและระบบ ให้สามารถปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตและแสวงหาประโยชน์อย่างรู้เท่าทันโลกาภิวัตน์ และสร้างภูมิคุ้มกันให้กับทุกภาคส่วน นอกจากเศรษฐกิจพอเพียง จะใช้เป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาและบริหารประเทศในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแล้ว รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ก็ได้ให้ความสำคัญต่อปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยจะเห็นได้จากในหมวด 5 ซึ่งว่าด้วยแนวนโยบายแห่งรัฐส่วนที่ 7 เกี่ยวกับแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ มาตรา 83 บัญญัติไว้ว่า “รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุน ให้มีการดำเนินการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550)

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy) เป็นแนวทางการพัฒนา ที่นำไปสู่ความสามารถในการพึ่งตนเองในระดับต่าง ๆ อย่างเป็นขั้นตอน โดยลดความเสี่ยงจากความผันแปรของธรรมชาติ หรือการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยต่างๆ โดยอาศัยความ พอประมาณและความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี มีความรู้ ความเพียรและความอดทน มีสติปัญญาในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และมีความสามัคคี สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในทุกระดับ ทั้งในระดับบุคคลและครอบครัว ระดับชุมชนและองค์กรจนถึงระดับรัฐ กล่าวคือ 1) เพิ่มความรู้และขีดความสามารถของคนในชุมชนให้รู้จักตนเอง มีศักยภาพการเรียนรู้และรู้จักทุนทางเศรษฐกิจและสังคมของตนเอง ในระดับที่สามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่ดินมืออยู่ ให้สามารถทำความเข้าใจผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง ให้เกิดปัญญาความรู้คือ รู้เขารู้เรา ทั้งในระดับตนเอง ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติและระดับโลก เพื่อจะผลักดันให้เกิดการเตรียมความพร้อม และรู้จักเลือกใช้ประโยชน์จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในกระแสโลกาภิวัตน์ได้เป็นอย่างดี 2) สนับสนุนให้เกิดการบริหารจัดการที่ดีขึ้นในระดับต่าง ๆ ทั้งในระดับการจัดการชีวิตตนเองจัดการภายในครอบครัว จัดการภายในชุมชนและวิสาหกิจระดับต่าง ๆ โดยอาจเริ่มต้นจากการส่งเสริมให้เกิดความโปร่งใส การจัดทำบัญชีที่ดี การมีส่วนร่วมรับฟังความคิดของผู้อื่น การปฏิบัติที่เป็นธรรมต่อทุกฝ่ายและการสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่ม และสร้างเครือข่าย

ทางการผลิตและการค้าขาย รวมถึงการส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และข้อมูลข่าวสาร 3) ใช้ยุทธศาสตร์พัฒนาที่เป็นองค์รวม เพื่อความสมดุลและยั่งยืน หรือเป็นยุทธศาสตร์ที่ให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมและมุ่งรักษาความสมดุลของการพัฒนา เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของการใช้ทุน 3 ด้านอย่างสมดุลกัน ได้แก่ ทุนทางสังคม ทุนทางเศรษฐกิจและทุนทางทรัพยากร โดยแต่ละท้องถิ่น แม้จะมีวิธีการแก้ไขปัญหาคด้วยวิธีการที่ต่างกันไปตามลักษณะของสาเหตุ และบริบทของแต่ละท้องถิ่น แต่ก็สามารถสร้างเครือข่ายแห่งความร่วมมือ เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน รวมทั้งเชื่อมโยงผลประโยชน์ระดับชาติเข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนร่วมกันต่อไป

ในแต่ละสังคมมักจะมีแบบแผนหรือแนวปฏิบัติ ในการดำเนินชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะกลุ่ม และมักจะอาศัยปัจจัยในการดำเนินชีวิตที่คล้ายคลึงกัน ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่มที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค มนุษย์บางกลุ่มสามารถผลิตอาหารและเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตได้เอง บางกลุ่มอาจต้องพึ่งพาอาศัยบุคคลอื่นเนื่องจากสภาพพื้นที่แตกต่างกัน บางแห่งมีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ มีที่ดินที่ใช้ในการเกษตรกรรม และมีสิ่งจำเป็นอื่น ๆ ในการครองชีพค่อนข้างมาก วิถีชีวิตจึงมักจะไม่ต้องดิ้นรนมากนัก แต่บางชุมชนยังขาดแคลนความอุดมสมบูรณ์จากธรรมชาติ ทรัพยากรมีอยู่อย่างจำกัด ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันและเกิดความขาดแคลนทรัพยากรในชนบท ความขาดแคลนทรัพยากรดังกล่าว จึงทำให้เกิดการ เอาจริงเอาจัง แข่งขันกันในการดำรงชีวิต จากสถานะเศรษฐกิจและสังคมในหลายประเทศ ที่เปลี่ยนแปลงไป ไม่ว่าจะเป็นการมุ่งสร้างเครื่องจักรกลที่มีประสิทธิภาพสูงเพื่อเพิ่มผลผลิต ทำให้ผลผลิตทางอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและมากมายจนถึงขั้นฟุ้งเฟ้อ

พร้อมกันนั้นก็ทำให้คนว่างงานมากขึ้น เป็นเหตุให้เกิดความยุ่งยากตกต่ำทางเศรษฐกิจ เพราะคนที่ว่างงานยากจนลง จากวิถีทางดำเนินของบ้านเมืองและของประชาชนทั่วไป มีความเปลี่ยนแปลงมาตลอด เนื่องมาจากวิถีแห่งเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และอื่น ๆ ของโลก ทำให้ต้องระมัดระวังระคับระคอง โดยเฉพาะในเรื่องการเป็นอยู่โดยประหยัด เพื่อที่จะอยู่ให้รอดและก้าวหน้าต่อไป จากการขยายตัวตัวอย่างรวดเร็ว ทางเศรษฐกิจได้เปลี่ยนแปลงไปสู่การผลิตภาคอุตสาหกรรม เป็นหลักส่งผลให้สังคมไทยเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ที่เป็นอยู่เกิดการแข่งขันแย่งชิงกันอย่างรุนแรง ในเวทีการแข่งขันซึ่งผู้มีทุน มีความรู้ และมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยเป็นผู้ชนะ ส่วนที่ผู้ขาดปัจจัยสำคัญดังกล่าวจะเป็นผู้พ่ายแพ้ โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในชนบทซึ่งส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรและถูกรุกกล้าด้วย กระบวนการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ความเจริญส่วนใหญ่อยู่ในเมืองหลักในภูมิภาคต่าง ๆ และรอบกรุงเทพมหานคร จึงก่อให้เกิดปัญหาความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อม ทำให้ไม่สามารถต่อสู้แข่งขันกับบุคคลภายนอกที่มีปัจจัยสนับสนุนพร้อมกว่า ประเทศไทยได้เริ่มมีการปรับแนวคิดในการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน โดยนำ

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาเป็นปรัชญา
นำทางในการพัฒนาของประเทศ

ช่วงเวลาที่เกิดวิกฤติทางเศรษฐกิจ หลายพื้นที่ในประเทศไทยที่ได้รับผลกระทบจาก
สภาวะการณดังกล่าว ชุมชนบ้านภู ตำบลบ้านเป่า อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหารก็เป็นอีกหนึ่ง
ชุมชนที่ได้รับผลกระทบในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นผลกระทบด้านการดำรงอยู่ของชุมชนการได้
รับค่าตอบแทนผลผลิตต่ำ การที่คนในชุมชนถือว่าการทำงานในไร่นาเป็นงานไม่มีคุณค่า จึง ไม่ส่งเสริม
ให้บุตรหลานทำงานในภาคเกษตรกรรม มุ่งเน้นที่การเพิ่มผลผลิต ทำให้คนในชุมชนให้ความสนใจ
เทคโนโลยีใหม่ ๆ มีการใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างไม่ถูกวิธี เช่น ยาฆ่าแมลงทำให้เป็นอันตราย
ทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค การใช้ปุ๋ยเคมีมากเกินไปทำให้ดินเสื่อม การใช้เครื่องมือเครื่องจักรเพื่อทุ่นแรงมาก
จนทำให้ขาดการพึ่งพาอาศัยกันทางด้านแรงงาน คนมีวิถีชีวิตแบบต่างคนต่างอยู่ ขาดการปฏิสัมพันธ์ที่ดี
ของคนในชุมชนความสัมพันธ์ของคนในชุมชนเปลี่ยนไป การปลูกข้าวได้ปีละ 2-3 ครั้ง ทำให้ไม่มี
เวลาพักดิน ปัญหาดินเสื่อมโทรมขาดคุณภาพ มีการตัดไม้ ทำลายป่า โดยไม่มีการปลูกทดแทน
และคนรุ่นใหม่แปลกแยกจากความรู้ที่เคยสะสมมาในชุมชน ทำให้ภูมิปัญญาหรือความรู้ที่เคยมีมา
ไม่ได้รับการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้น ทำให้ชุมชนตกอยู่ในภาวะที่ต้อง
พึ่งพิงผู้อื่นในทางความรู้ คนมีความต้องการใช้เงิน

จากปัญหาดังกล่าวนี้ทำให้ชุมชนบ้านภู ตำบลบ้านเป่า อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร
ตั้งรวมกลุ่มชาวบ้าน โดยการนำเอาวัฒนธรรมที่เป็นจุดเด่นและสิ่งที่ชาวบ้านคิดว่าจะเกิดประโยชน์
ต่อตนเองและชุมชน รวบรวมสมาชิกที่มีความสามารถในเรื่องนั้น ๆ ที่ต้องการจัดตั้ง จัดตั้ง
คณะกรรมการเพื่อดูแล จัดตั้งแนวทางในการปฏิบัติงานระดมทุนจากสมาชิกในกลุ่ม และแหล่งทุน
จากการสนับสนุนในหน่วยงานต่าง ๆ หาตลาดและกำหนดราคานำกำไรที่ได้มาเป็นผลให้สมาชิก
เชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มอื่น ๆ และสังคม เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาของชุมชน และใช้วิธีการเลี้ยง
ชีวิตแบบรู้จักพอ ด้วยการพยายามผลิตสินค้าขึ้นมาเอง ให้พอเพียงสำหรับคนในครอบครัวกินและ
ใช้หากผลิตได้เหลือกินเหลือใช้จึงขายหากผลิตได้ไม่พอก็ต้องซื้อบ้าง มิได้มุ่งผลิตเพื่อขายอย่างเดียว
แต่ต้องคิดที่จะผลิตสินค้าและบริการเพื่อตนเองได้บริโภคด้วย นอกจากนั้นการผลิตและการบริโภค
ต้องอยู่ในหลักของความพอคู้จักพอในการผลิต และพอใจ การบริโภค พร้อมกันนั้นก็ร่วมมือกัน
ในรูปกลุ่มหรือสหกรณ์และให้ประสานงานกับเอกชนภายนอกด้วย เพื่อทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
ให้แข็งแรงขึ้นอีก จนทำให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้

ชุมชนบ้านภูเป็นชุมชนที่เข้มแข็งประสบความสำเร็จและได้รับรางวัลหลายรายการ เช่น
พ.ศ. 2549 ได้รับโล่รางวัลพระราชทาน “หมู่บ้านอยู่เย็นเป็นสุข” จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา
สยามบรมราชกุมารี รางวัลหมู่บ้านต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชน

เขตที่ 3 รางวัลหมู่บ้านอาสาพัฒนาตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงภาค ตะวันออกเฉียงเหนือของ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2550 ได้รับรางวัลหมู่บ้าน โสมสเดย์ ผ่านการประเมินคุณภาพตามมาตรฐาน โสมสเดย์ไทย รับโล่รางวัลอุตสาหกรรมดีเด่นทางการท่องเที่ยว ผู้ใหญ่บ้าน บ้านภูหมูที่ 1 และ 2 ได้ไปศึกษาดูงานที่ประเทศญี่ปุ่น พ.ศ. 2551 ได้รับรางวัลหมู่บ้านศูนย์เรียนรู้ชุมชน ต้นแบบสมบูรณ์แบบภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2552 ได้รับรางวัลหมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว กรมการพัฒนาชุมชน หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ระดับ 3 สำนักงานธนาคาร เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร รับโล่พร้อมเงินรางวัล รางวัล โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนดีเด่นจังหวัดมุกดาหารเป็นต้น นอกจากนี้สถานีวิทย์โทรทัศนซ์ช่องต่าง ๆ ยังได้มาถ่ายทำวิถีชีวิตของชุมชนบ้านภูชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง เช่น รายการทุ่งแสงตะวันจากไทยทีวี สีช่อง 3 รายการด้วยลำแข้งจากช่อง 7 สี รายการสวัสดิ์เมืองไทยจากช่อง 5 รายการทั่วถิ่นแดนไทย จากทีวีไทย รายการเปิดโลกโอท็อปและรายการรอยยิ้มของแผ่นดินของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย เป็นต้น จะเห็นว่าชุมชนบ้านภูเป็นแหล่งเรียนรู้ชุมชน เป็นแหล่งท่องเที่ยวและศึกษาดูงานของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนทั้งใกล้และไกล ชุมชนมีความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง มีศูนย์การเรียนรู้ชุมชนและปราชญ์ชาวบ้าน และดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น หนี้สินลดน้อยลง มีอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ ชาวบ้านมีความสามัคคี สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ชาวบ้านภูสืบทอด ขนบธรรมเนียมประเพณีและวิถีชีวิต ที่แสดงถึงความเป็นผู้ไทยอันโดดเด่น เช่น การแต่งกาย ภาษาพูด ชาวบ้านภูได้นำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตและประยุกต์ไปใช้ ในการประกอบอาชีพ จนได้รับการยกย่องเป็น หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงระดับจังหวัด จนเป็นสถานศึกษาดูงาน ในการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คู่มือการปฏิบัติของเกษตรกรและหน่วยงานทั่วไป

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาชุมชนบ้านภูแห่งนี้ เพื่อให้ทราบว่าหลังจาก ได้นำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตแล้วชุมชนต้นแบบและศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงนั้น มีความเป็นอยู่อย่างไรของการดำเนินชีวิต ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านภู

คำถามในการวิจัย

1. ชุมชนบ้านภู ตำบลบ้านเป่า อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหารมีการดำเนินชีวิตชุมชนก่อนมีต้นแบบศูนย์การเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างไร
2. ชุมชนบ้านภูตำบลบ้านเป่า อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร มีรูปแบบการดำเนินชีวิตโดยมีศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแหล่งเรียนรู้ที่จะถ่ายทอดความรู้ในด้านการประกอบอาชีพอย่างไร

3. ชุมชนบ้านภูตำบลบ้านเป้า อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหารมีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนบ้านภูหลังจากมีศูนย์การเรียนรู้ชุมชนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินชีวิตของบุคคลที่อาศัยอยู่ในชุมชนบ้านภูก่อนมีต้นแบบศูนย์การเรียนรู้ชุมชนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. เพื่อศึกษารูปแบบการดำเนินชีวิตของชุมชนบ้านภูหลังจากที่ได้เป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ โดยมีศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแหล่งเรียนรู้ที่จะถ่ายทอดความรู้ในด้านการประกอบอาชีพ
3. เพื่อศึกษาสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนบ้านภูหลังจากมีศูนย์การเรียนรู้ชุมชนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 50 คน
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา
 - 2.1 สภาพการดำเนินชีวิตของบุคคลที่อาศัยอยู่ในชุมชนบ้านภูก่อนมีต้นแบบศูนย์การเรียนรู้ชุมชนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.2 รูปแบบการดำเนินชีวิตของชุมชนบ้านภูหลังจากที่ได้เป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ โดยมีศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแหล่งเรียนรู้ที่จะถ่ายทอดความรู้ในด้านการประกอบอาชีพ
 - 2.3 สภาพชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนบ้านภูหลังจากมีศูนย์การเรียนรู้ชุมชนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ศึกษา 1 ธันวาคม พ.ศ. 2555 -1 ธันวาคม พ.ศ. 2556
4. ขอบเขตพื้นที่วิจัย คือชุมชนบ้านภู ตำบลบ้านเป้า อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การดำเนินชีวิต หมายถึง การปฏิบัติตนในการประกอบอาชีพทางการเกษตรกรรม ได้แก่ 1) การผลิตสินค้าเชิงหัตถกรรม 2) การจับจ่ายใช้สอย การแลกเปลี่ยน 3) การใช้ทรัพยากรในชุมชนอย่างพอเหมาะเพื่อให้เกิดความสมดุลในด้านเศรษฐกิจ 4) ด้านสังคม 5) ด้านสิ่งแวดล้อม 6) ด้านคุณธรรม

2. ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ไม่ขัดสนแต่ไม่ฟุ้งเฟ้อ พอมีพอกินและพอใจในสิ่งที่ตนเองมี มีรายจ่าย ไม่เกินรายได้

3. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงบ้านภู หมายถึง สถานที่ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ 6 ฐานการเรียนรู้ ได้แก่ 1) ฐานด้านการลดรายจ่าย 2) ฐานด้าน การเพิ่มรายได้ 3) ฐานด้านการประหยัด 4) ฐานด้านการเรียนรู้ 5) ฐานด้านอนุรักษ์ 6) ฐานด้านการเอื้ออารีต่อกัน การเรียนรู้เพื่อถ่ายทอด ความรู้ในด้านการประกอบอาชีพเกษตรกรรม-หัตถกรรม โดยใช้เงื่อนไขความรู้ คู่กับเงื่อนไข คุณธรรม

4. ชาวบ้านภู หมายถึง ชาวผู้ไทที่พักอาศัยอยู่ในพื้นที่ หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 2 บ้านภู ตำบล บ้านเป่า อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร

5. ความพอประมาณ หมายถึง การมีวิถีผลิตและการบริโภคทำเพื่ออยู่เพื่อกินและเหลือ จากการบริโภคและขายเป็นรายได้

6. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจของประชาชนในชุมชนบ้านภูที่มีการศึกษาปัญหา และวิธีแก้ไขปัญหาด้วยการเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้

7. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การมีอาชีพเกษตรกรรม-หัตถกรรม

8. รายได้-รายจ่าย หมายถึง จำนวนรายรับและจำนวนรายจ่ายที่เกิดจากการประกอบอาชีพ ทางด้านการเกษตรกรรม การผลิตสินค้าเชิงหัตถกรรม ซึ่งรวมถึงการผลิตที่สามารถตีค่าเป็นเงิน เพื่อบริโภคเองภายในครัวเรือน จากการเป็นสมาชิกศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นข้อมูลสารสนเทศในการแก้ปัญหาของชุมชนในเรื่องการปรับตัว ของชุมชนในด้านการประกอบอาชีพให้เหมาะสมกับบริบทของภูมิสังคม มี ดิน น้ำ ป่า ฟ้า อากาศ มีทรัพยากรท้องถิ่นที่เชื่อมโยงให้คนภายในและภายนอกชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้แบบ ฟังตนเองที่เกิดจากการได้เรียนรู้จากศูนย์การเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกัน ระหว่างชุมชนและหน่วยงานทางราชการ ตามตัวชี้วัด 5 ประการ คือ ด้านเทคโนโลยีเศรษฐกิจ สังคม จิตใจและทรัพยากร ได้อย่างยั่งยืน

2. ผลการศึกษาจะเป็นแนวทางในการพัฒนาเกษตรกรรมชุมชนต้นแบบและหมู่บ้านต้นแบบ ที่เกิดขึ้นตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

3. ผลการศึกษาจะเป็นแนวทางที่สามารถนำไปขยายผลสู่ชุมชนอื่น ๆ ได้ด้วยการแก้ปัญหา อาชีพพร้อมกับ การเรียนรู้ผ่านศูนย์เรียนรู้ทั้งในระดับครัวเรือนและระดับชุมชน โดยสมาชิกในชุมชน อื่น ๆ เข้ามาเรียนรู้นำไปปรับใช้ในชีวิตเพื่อให้คุณภาพชีวิตดีขึ้นชาวบ้านมีจิตสำนึกในและยึดมั่นใน

ความรักความสามัคคี เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม เกิดการสานสัมพันธ์ทุกเพศทุกวัย ชาวบ้านมีรายได้
เพิ่มขึ้นไม่เป็นหนี้สิน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY